

Zarandul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. F. CAMBER

A murit directorul A. Sieber

O grea încercare a lovit societatea „Mica”: Adolf Sieber, directorul tehnic, a închis ochii pentru totdeauna.

Cine ș-ar fi închipuit vreodată că în câteva clipe directorul Sieber, — om încă în putere, 54 ani, și care ar fi putut să mai trăiască și să aducă servicii instituției pe care o conducea, și cu ea și economiei naționale, — să treacă dincolo de această viață pământească, așa de repece, fără să aibe timpul de a lăsa măcar un cuvânt celor dragi ai săi, fără să și ia ramas bun dela toți acei ce l'au iubit și stimat.

Moartea a fost prea nemilosă. A ales pe cel mai bun, pe cel mai ales fiu al acestei regiuni.

El, directorul de ieri, care se ridicase printr'o muncă on sta și neîntreruptă până la cele mai înalte trepte sociale, știa ce însemnează munca, o prețuia și o adora.

Ca elev de liceu, ca student al școlii politehnice, ca modest inginer la diferite întreprinderi ale statului sau particulare, mai târziu director și profesor la școala politehnică, pretutindenea și întotdeauna isbuti să se deosebească prin cea mai strictă îndeplinire a datoriei, printr'o străduință spornică și inteligentă.

În 1921 era inginer la mina Musariu, când, d. inginer I. Gigirtu, dir. general al soc. „Mica”, atras de calitățile dovedite de A. Sieber, îl cheamă la conducerea soc.

Speranțele puse de oamenii cunoscați într'ansul nu numai n'au fost înșelate, dar au fost din belșug și în chip strălucit realizate.

Și totuși, conducerea societății pentru care și-a pus tot sufletul și toată inteligența sa — nu-l deosebit și de la urmărirea intereselor regiunii noastre, a Zarandului.

Urmărea de aproape problemele cu-

† ADOLF SIEBER
1882-1935.

toarele, bisericesti, artistice, economice, etc. ce se puneau și frământau înutul nostru.

A contribuit mult și cu fapta și cu vorba la înălțarea temeinică a Zarandului.

Moartea prematură a dir. A. Sieber, a lăsat unanime regrete în rândul Zarandienilor. Dealtum o asemenea fire de elită, și o așa nobilă alcătuire sufletească nu putea decât să și atragă respectul celor cari îl înțeleg au și iubeau.

De aceia astăzi aducem din partea tuturor Zarandienilor, omagiul ce se cuvine memoriei aceluia ce a fost Adolf Sieber.

Redacția

directorul Sieber, nu numai pentru această întreprindere, sau pentru acest finut, dar și pentru întreaga tehnică românească.

Dar în acest domeniu al activității omenești munca se face în tăcere; succesele nu sunt răsunătoare și nu aduc omului celebritatea pe care alte activități, desigur mult mai șterpe, le procură. Conștiința împlinirii datoriei a fost cea mai mare satisfacție a Directorului Sieber, care lasă o avere relativ modestă, el prin mărnele căruia i-a trecut bogăția sub forma sa cea mai concretă: Aurul! Împlinirea datoriei a fost suportul care susținea întreaga lui activitate; o impunea cu cea mai mare strictețe subordonaților lui, și-o impunea și-e și, chiar și atunci când venea în conflict cu sentimentele ce-e mai adânc înrădăcinate în sufletul omului.

A fost un om dintr'o bucată care a urmărit cu îndărătnicie calea ce singur și-a croit-o, fără să se cea la o parte.

Pe acest — ce-i drept foarte puțin — cari l-au hilit, i-a tertat în cele din urmă, iar câte odată par și simplu i-a ignorat.

Și acum când directorul Sieber nu mai poate să ne împiedece, a sosit momentul să îndrăsnim să aducem la lumină o altă latură a caracterului său, latură pe care mulți nu i-o cunoșeau, sau numai o bănuiau. Sub înfățișarea lui de mulțori voit severă și voit aspră, se ascundea o „întmă de aur” fărâșită parcă din acel nobil metal, pe care el și noi ne-am strădui să l scoatem din adâncurile pământului.

Acum în prezia tristei ceremonii a înmormântării, suntem asaltați de o mulțime de muncitori, cari cu lacrimi în ochi ne cer să le dăm posibilitatea — chiar pe cheltuielile lor — să conducă la locașul ce veți, pe acela care a fost Directorul Sieber; vor ca cel puțin pe această cale să-și arate recunoștința față de cel — care i-a ajutat într'o și de grea campană, le-a dat posibilitatea să-și ducă copiii la învățtură sau să-și vindece o boală grea.

În sufletele acestora ca și în sufletele noastre, toți cet ce l-au iubit și admirat, se ștearsă va rămâne anunțirea Directorului Sieber
Fie-i fărâna ușoară!

Ing. Victor Eugen Măstero

Moartea directorului A. Sieber

Joi seara o veste dureroasă s'a răspândit cu înșelă în Brad și printre personalul consternat al Soc. „MICA”.

Directorul SIEBER numai este!

Câteva minute a fost destul, pentru ca o boală nemiloasă pe care el și noi o ignoram — să curme brusc o activitate trepidantă și rodnică de un sfert de veac; o activitate, care după toate legile firii, trebuia să se prelungească încă mulți ani!

Dacă aceasta poate fi o consolare, pentru cei cari l-au pierdut, putem spune că Directorul Sieber a avut o moarte frumoasă și n totul potrivită v. derilor sale; parcă o mașină din acelea pe care el le iubea atât și putea să le privească oare întregi, cu ochii inginerului îndrăgostit de perfecția tehnicei moderne, s'ar fi oprit în plin mers.

Providența l-a crușat de toate dezădăririle încrente vârșlei; a murit în plină maturitate și mi ales în plină activitate.

Dar mintea noastră — a acelor cari a lucrat zi de zi cu el, sub ordinele lui și mai ales sub puternicul lui impuls — refuză să înțeleagă, că deacum înainte șfatul lui tehnic, cuvântul lui de încurajare, sau chiar ajutorul lui direct, nu va lipsi pentru todeauna.

Pe măsură ce scurgerea vremii îi va da perspectivă necesară, opera înfăptuită de Directorul Sieber va apărea în totă însemnătatea ei și celor ce nu l-au cunoscut de aproape. Noi însă, cei cari am fost legați de el printr'o strânsă și armonioasă colaborare și i-am urmărit zi de zi realizările și năzuințele — unele rămase neînțelese — ne-am da în totdeauna seama de ceea ce însemnează Di-

În fața neînțeleșului

Nu putem crede, rămânem trăsniți, mintea ni se oprește în loc, nu vrea să înțeleagă, nu poate cuprinde grozăvia acestei vești care ne vine la câteva ore după-ace-l văzusem, după ce stătusem de vorbă cu el. Moartea venită când nimeni nu s'ar fi așteptat, a luat dintre noi pe inginerul ADOLF SIEBER, directorul Societății „Mica”, tocmai în ziua când se serba jubileul de 15 ani dela înființarea Societății.

A răpus sufletul atât de frumos și de generos al acestui om adevărat, al acestui minier de tradiție, care

Continuare în pag. 6-a.

Cât costă un război

Drept să spunem nu acceptăm deloc concepțiile dlui Mussolini în materie de război. Nu putem crede că vărsările de sânge sunt absolut necesare progresului uman și nici măcar că el este un generator de energii. Nu se poate contesta însă că vărsările de sânge sunt și distrugătoare de bunuri, cari ar fi putut îndulci mult, întrebunțate practic, durerile lumii noastre. Nici autoritățile italiene nu pot contesta astăzi cheltuielile imense ale unui război. Nimeni nu și-a putut însă închii-pui în prealabil, și nici măcar ducele, că lucrurile vor fi simple. Dacă am socoti numai desrădăcinarea sutelor de mii de soldați, ridicăți dela muncă și transportați în Africa, precum și cheltuielile necesare întreținerii acestora și sumele s'ar ridica la cifre fabuloase.

Un război nu cere numai atât. Inarmările fantastice cari au fost timp de mai mulți ani, grija de căpătenie a ducelui, n'au trecut fără să lasă semne adânci în bugetul Italiei. După cum știm, Roma, nu are o situație economică prea fericită. Ceva mai mult, în numele acestei situații a pornit Mussolini războiul. Nu cere oare Italia colonii, pentru a-și putea continua nestingherită expansiunea? Pregătirile de război nu sunt începute de ieri, de altăieri. De ani de zile, Mussolini a cerut colonii și a amenințat cu războiul. Formidabila forță militară nu a răsărit deodată, ci a fost formată treptat, cu timpul. Nu degeaba susține Mussolini că țara negusului este ființa naturală al Italiei. Ideia unei penetrațiuni în Etiopia, a copt îndelung în capul conducătorilor italieni, cari nu au pornit războiul decât atunci când au văzut Europa încurcată de amenințările cu război ale Germaniei. Santajul mussolinian a fost însă inutil, căci Marea Britanie a fost pregătită.

După statistici demne de încredere, numai în luna Septembrie cheltuielile de război ale Italiei s'au ridicat la 635 milioane lire. Până la această dată se mai cheltuise cu pregătirile 1.345 milioane lire. Războiul nu începuse să distrugă nici oameni, nici material de război. Cheltuielile ostilităților vor întrece cu mult pe acela ale pregătirilor. Războiul din Africa e încă la început. Dărzenia abisienilor și mai ales înarmarea febrilă a acestora vor prelungi mult războiul. Bugetul Italiei secătuit de astăzi încă, nu va putea face față nevoilor de alimente și material de război.

Socotelile războiului din Africa sunt calculabile, încă. Situația economică este dezastruoasă și cu toate acestea înarmările se accelerează și cheltuielile pentru acestea sunt imense. Rezultatele războiului abisidian le vedem: nenumărați morți și distrugerii...

Și nu am socotit cheltuielile Abisiniilor și nici valoarea distrugerilor provocate de bombardamente. Ne put în închii-pui cât costă un război în Europa. Distrugerile materialelor nu vor îndulci soarta nimănui, lucrul e sigur.

Pregătirile de război continuă și în timp ce pungile neguțătorilor de armament se umplu mereu, stomacurile șomerilor chioră de foame G.

— **Fratele învingătorului.** În localitatea Nanez din Spania, locuște de câțiva ani un frate al generalului italian Maravignia, învingătorul abisidianilor la Adua.

Giuseppe Maravignia pe indeletnicește cu negoțul de grâne și este căsătorit cu o tânără spaniolă. Gloria generalului Maravignia, care până mai ieri era un militar necunoscut, a adus fratelui său numai neplăceri. În primul rând a fost asaltat de reporterii de ziare, cari îi cer amănunte asupra fratelui său.

Dar, el mai este sabotat de către spanioli, mai ales de către lucrători cari sunt împotriva ofensivei italiene, atitudinea care nu-l doare interesele pe Mussolini, dar care i-a distrus lui Giuseppe Maravignia comerțul. În cele din urmă, acesta a trebuit să părăsească Spania, reîntorcându-se în patrie.

Parastas

în memoria eroului A. Frâncu

Duminecă 3 Nov. s'au împlinit doi ani dela moartea ilustrului tribun: Amos Frâncu. În prezența tuturor autorităților locale și a școlărilor (șc. de arte și meserii și școala primară) precum și a unui numeros public din loc și jur, s'a servit în Baia de Criș, parastatul comemorativ, în cimitirul Bisericii gr. cat. unde odihnesc rămășițele eroului.

La ora 12 a. m., după terminarea serviciului divin, publicul și toate școlălele se înconjoară sub drapele, din centrul orașului spre cimitir. Parastatul e servit de către preoții ambelor confesiuni române: Par. V. M. Ungureanu și Par. Nic. Florea. Aceasta a fost dorința expresă a defunctului erou, care s'a respectat atât la înmormântarea sa, cât și la ridicarea parastatului de un an. Și aceasta ar trebui să fie procedeul de urmat întotdeauna când se servesc parastase sau se oficiază alte funcțiuni sacre în memoria eroilor, atât la noi cât și la Tebea, căci în preajma mormintelor eroilor neamului suntem cu toții români.

Primu, după oficiul serviciului, a luat cuvântul Par. V. M. Ungureanu, vorbind cu multa însuflețire despre memoria lui A. Frâncu.

„Să știe toți — spune sf. sa între altele — că se cuvine ca la căpătâiul acestui erou al neamului, să vedem și noi o cruce — monument, vrednică atât pentru memoria celui dispărut, cât și pentru noi, cărora ne place să ne mândrim cu trecutul glorios. Ași vrea deci, ca acest cuvânt al meu să fie auzit de toți aceia cari sunt chemați să facă acest lucru, fie ei încadrați în „Frația de Cruce” fie din partea fondului de îngrijire a monumentelor eroilor, sau fie chiar de către stat, care este în primul rând chemat să dea cultul cuvenit aceluia cari și-au jertfit viața pentru acest pământ. Căci se cere imperios ca până la ridicarea unui bust în amintirea lui A. Frâncu — la care va trebui să contribuim și noi românii Zarandeni — să ridicăm eroului nostru această cruce.

Anglia și Mica Înțelegere

În momente de grea cumpănă pentru situația internațională, s'a putut vedea atitudinea adevărată a popoarelor față de diferite chestiuni.

Marea Britanie nu a avut niciodată o atitudine degajată și sinceră pentru nici un stat. Politica engleză nu e bazată pe loialitate, ci pe interes. Față de Mica Înțelegere și în general față de problemele din răsăritul Europei Anglia nu a avut o politică deschisă. Politica dunăreană s'a bazat întotdeauna pe situația din Apus. Anglia a avut două atitudini destul de neprecise. A fost dușmana ascunsă a Sovietelor și a tuturor statelor cu influență franceză. În Balcani și statele înconjurătoare, capitalul francez influențează mult politica statelor. Împotriva acestei influențe, Britania a luptat în permanență. Pentru a preveni o influență franceză în cele trei state ale Micii Înțelegeri, Marea Britanie a susținut pe sub mână acțiunile revizioniste ale Ungariei. Kanya și ceilalți corifei unguri au fost primiți cu simpatie la Londra. Chestiunea este însă foarte delicată și Londra a înțeles acest lucru. Statele revizioniste nu sunt numai Ungaria și Polonia. Alături de ele se plasează Italia și Germania. Dar, pe când pretențiile ungare și polone se reduc la revendicări teritoriale în România și Lituania, ale Germaniei și Italiei se plasează în colonii. Jocul era deci periculos. Anglia l-a susținut pe Kanya, l-a combătut însă pe Rosenberg sau Aloisi, Italia și Germania periclitează interesele Angliei în colonii și Foreign Office a înțeles perfect acest lucru. Iată pentru ce politica britanică este retușată în permanență, căci oricât de neplăcută i-ar fi Marelui Britanli influența franceză în Balcani, sau amicitia acesteia în republica sovietică, ea este totuși mai puțin periculoasă decât o susținere deschisă a Germaniei. Conflictul african a produs un nou reviriment în politica engleză. Italia atacă direct împotriva holărilor Ligii Națiunilor. Atacul

BAIA DE CRIȘ.

Iată împliniți doi ani dela moartea lui și-l găsim cu aceeași cruciuliță modestă de lemn, vrednică pentru alții dar nu pentru A. Frâncu Azi când abia este îmbinată peste rămășițele marele nostru român erou, trebuie să ne simțim chemați și îndemnați să facem acest lucru, în nădejdea ca monumentul de piatră se va întrupa și el, falnic și măestos, ca toată ființa și viața lui pe acest pământ”.

Și de fapt s'a neglijat prea mult ridicarea acestei cruci la capătul acestui erou. Dar sperăm că în curând o vom vedea ridicată.

Al doilea ia cuvântul Par. Nic. Florea, arătând pe scurt suferințele prin cari au trecut eroul nostru în susținerea drepturilor moșilor. La capătul lui, nu vrem să știm ce e diferența confesional, iubindu-l deopotrivă cu toții.

În numele căpitanului Șiancu, continuatorul lui A. Frâncu în susținerea intereselor moșesti — care a ținut să fie reprezentat la acest parastas — a vorbit un student, delegatul său, expunând în câteva cuvinte idealul lui A. Frâncu și făcând o scurtă expunere a procesului Popescu Pera — Șiancu, judecat în zilele acestea.

Serbarea se sfârșește distribuindu-se tradiționalul parastas.

Correspondent.

Atențiune!

Atențiune!

Abonamentul la „ZARANDUL”

pentru săteni și muncitori e numai 50 lei pe an!

Abonați-o căci e cea mai fină gazetă, ce apare în țara noastră.

forțelor revizioniste a devenit dar fapt în îndeplinire. Anglia a început să manifeste simpatie pentru Mica Înțelegere. La Londra se vorbește mult de o acțiune pentru înfăptuirea pactului dunărean. Pe noi nu poate decât să ne bucure această nouă orientare. Sg.

Stiri.

— **Cerșetoarea milionară.** O bătrână din Viena, anume Ernestine Beraard, în vârstă de 72 de ani, a fost prinsă de către gardienii vienezi cerșind pe străzi. Dusă la comisariat și cercetată, ea s'a plâns comisariului de serviciu, că nu a putut găsi niciieri de lucru la birourile de plasare, iar la azil unde a fost internată timp de 2 ani, nu a fost mulțumită de tratament.

Facându-se însă o descindere la locuința bătrânei, s'au găsit 700.000 shilingi. Bani erau ascunși într'p saltea. Întrebată pentru ce continuă cerșitul, bătrâna a izbucnit în plâns și a declarat comisariului că în viață trebuie să faci economii.

Se pare că autpritațiile vieneze nu s'au declarat mulțumite cu acest răspuns, căci Ernestina Bernard a fost dată în judecată și condamnată să plătească 300.000 shilingi pentru crearea unui azil.

— **Regele spionilor.** Zilele trecute au fost descoperite în arhivele secrete ale serviciului de contraspionaj, documente privitoare la cunoscutul spion britanic, John Mawlon.

Se dovedește puintre altele, că sus numitul spion, cari a făcut mari servicii Marelui Britanii în timpul războiului mondial, a fost trecut ca spion atât în serviciul Germaniei, cât și Austriei și era în directă legătură cu agenții britanici din Franța. El servea prețioase informații Austriei și Germaniei, privitoare la pozițiile aliaților în curs de părăsire, căpătând în același timp informații asupra armatelor puterilor centrale. El era cunoscut în Germania sub numele de Albert Hochmann, iar în Austria sub numele de dr. Karl Horch. Interesant de relevat e că el a murit împușcat de către agenții englezi de contraspionaj, care nu cunoșteau adevăratul său rol.

Inmormântarea directorului ADOLF SIEBER, la Sibiu

Asistența - Coroanele - Serviciul religios -
Cuvântările - Cortegiul - Inhumarea

Inmormântarea mult regretatului director tehnic a Soc. aurifere „Mica“, s'a făcut Duminică după amiază, la Sibiu.

La această ceremonie a contribuit mult direcțiunea generală a soc. „Mica“, care a luat hotărârea, ca ultim omagiu, de a trimite la inmormântare o delegație de peste 100 muncitori și funcționari în frunte cu fanfara societății.

Corpul neinsuflăit al fostului director a fost depus în capela luterană, din cimitirul orașului Sibiu. Catafalcul era împodobit cu flori naturale, aduse de admiratorii și prietenii directorului A. Sieber.

Asistența

La ora 3 au început să sosească dela București, Brad, Zlatna etc. conducătorii soc. Mica, funcționari superiori și muncitori. Capela, în timp de 1/4 de oră, a devenit neîncăpătoare față de numărul celor ce au jinit să aducă ultimul salut aceluia ce a fost A. Sieber.

Au asistat la trista ceremonie: Dna și Dl ing. Gurgu. dir. gen. al soc. „Mica“, Dna și Dl V. Ambruș, dir. la soc. Mica, Dl Murgășanu, ad. soc., d. prof. univ. Popescu Ilie, d. Atanasiu, membru în Cons. de Adm. al Micii, Dna și Dl prim ing. V. E. Mastero Dna și Dl Ghișa, dir. băcii „Crișana“, Dna și Dl Arh. Sachelarie, d. C. Ciocan, dir. liceului „Avram Iancu“, Dna și Dl Protopop I. Andreiu, d. A. Bogdan, proot, Dna și Dl Dr. Șt. Feier, d. A. Roman, preot, d. ing. C. Roman, d. Dr. Glava, d. ing. O. Ulmann, d. ing. Rizescu, d. Dr. C. Moldovan, medic, d. I. Bocăescu, primarul Bradului, d. Dr. C. Tisu, deputat, Dnii Locotenenți Dăstariu și Chiriacescu, d. prim ing. Gagyi, Dna și Dl ing. Marinescu, dir. Zlatna, Dna și Dl ing. Damian, d. ing. Rîșcă, d. ing. I. Finding, d. Dr. Böhm, avocat, d. Kugel, d. prim ing. Emanoil Ambruș, d. E. Fugăță, dir., d. ing. Luca, Dna și Dl prof. Părau, d. primpretor V. Nistor, d. avocat Ivan, numeroși funcționari tehnici, administrativi și muncitori dela societate, etc. etc.

Serviciul religios

La ora 4 s'a început serviciul religios, oficiat de către preotul luteran, din Sibiu.

După sf. slujbă care s'a terminat cu o vorbire a preotului, și care a fost scurtă, așa după cum cere ritualul luteran, a luat cuvântul d. Murgășianu, vicepreședintele Consiliului de adm. al Soc. „Mica“, care a spus următoarele:

Indurerată Asistență!

31 Octomvrie 1935, era data fixată pentru sărbătorirea a 15 ani dela înființarea societății „Mica“.

Se pregătea toate mădușarele societății de-a prăznui această aniversare, care încheia un ciclu de activitate apreciabil ca durată, dar și mai apreciabil ca bilanț al unei activități încoronată de succese indeobște recunoscute.

Era firesc ca dela această solemnitate, Adolf Sieber, directorul exploatărilor societății, să nu lipsească.

El era într'adevăr unul din primii pioneri: el închinase societății toată știința ca și toată experiența sa îndelung câștigată în minele noastre: el ne-a dat din belșug toată puterea lui de muncă și de înfăptuire. Părăsi deci Bradul, pentru a veni în mijlocul nostru, ca să ne bucurăm de fructele unei activități perseverente și de lung timp.

Mare ne fu însă durerea! Adolf Sieber, deși suferind, făcu această călătorie la București, care fu însă cea din urmă pentru el!

Soarta a voit, după o veche tradițiune a poporului nostru, ca la temelile de consolidare a societății noastre să se sacrifice un suflet, și încă unul din cele mai alese!

Adolf Sieber s'a născut la Germersheim

Coroanele

Au depus coroane:

Consiliul de Administrație și Direcțiunea generală a soc. „Mica“ București, Dl. Oct. Goga, fost ministru, Dna. și Dl. ing. I. Gurgutu,

dir. general al soc. „Mica“, Familia ing. V. Ambruș, director, Familia Olimpiu Ambruș, București, Camera de Comerț și Industrie Deva, Corpul inginerilor dela soc. „Mica“, Familia Ghișa, dir. băncii Crișana, Banca Comercială Deva, Funcționarii soc. „Mica“, Liceul „Avram Iancu“ Brad, Protopopiatul Zarandului, Familia Dr. Șt. Feier, Dna. Greta și Dl. ing. Marinescu Zlatna, Societatea Electro-Național, Familia ing. V. Damian, Dl. Dr. Glava, avocat, Ofițerii Garnizoanei Brad, Familia ing. Goagyi Tebea, Dl. ing. V. Hrișcă, Minele Stănjija, Dl. Dr. Medrea, Familia Natașa Mihejeff, Familia Gabriela și Mișa Mihejeff, Familia ing. Finding, Fabrica de var Căvâran, Familia Carol Reiter, Familia Alex. Kugel, Funcționarii Expl. Brădișor, Corpul Inginerilor etc., etc.

Dl. Oct. Goga, fost ministru, preș. soc. „Mica“, a depus o frumoasă coroană de flori naturale pe a cărei panglică era scris:

Lui Adolf Sieber. Vrednicul colaborator al muncii naționale. OCT. GOGA

in Palatinat la 18 Ianuarie 1882, unde făcu studiile primare și cele liceale.

După ce termină în mod strălucit studiile Universitare la Freiberg, își începe activitatea sa la minele de cărbuni din Pensberg (Bavaria). Puțin timp mai în urmă fu angajat la minele de argint din Schausland (pădurea neagră), acolo unde izvoarele Dunărea.

În 1908 el urmă calea indicată de cursul acestui mândru fluviu, fiind numit inginer la minele de Aur Ruda 12 Apostoli, unde a funcționat neîntrerupt și până la data morții sale, adică în decurs de 27 ani.

În anul 1918 evenimentele istorice îl găsi în țara românească. Adolf Sieber a deveni cetățean român al României întregite; învățată la perfecție limba noastră, fii săi asemenea, fură reprimiți în cetatea română, unde și fac stagiul militar, dovedind astfel atașamentul lor către nouă patrie, adoptată în mod cu totul spontan de către regretatul lor tată.

Dar noi ne-am mândrit de acest nou cetățean de adopție, care era Adolf Sieber, la rândul său el revendică cu mândrie acest titlu, protestând cu indignare ori de câte ori cineva

l'ar fi considerat ca minoritar în cetatea românească.

Adolf Sieber a făcut parte din falanga inginerilor a căror activitate nu se rezumă numai în îndeplinirea conștiințioasă a speciității lor, el a făcut parte din ceata celor aleși printre aleși. Munca lui a rodit din plin în timpul vieții sale, și urmele acestei munci nu au pierit odată cu viața lui, sfârșită pentru totdeauna și atât de timpurie!

Intr'adevăr, ce poate fi mai înălțător și mai util colectivității decât mâna inginerului. El aduce în exercițiul profesiunii sale metodele cele mai serioase ale disciplinei intelectuale: Precizie întemeiată pe datele matematice, metodă de lucru prevăzătoare, partea hazardului fiind aproape complet înlăturată.

Dacă el execută foarte des după planul conceput mai înainte de el singur sau în colaborare cu alții, de multe ori însă el creează, dă naștere la lucrări care pentru a fi fost supuse examenului riguros al științei pozitive, nu exclude elementul pur personal, subiectiv și de multe ori inventiv.

Ce factor sublim de progres a constituit în decursul vremurilor munca tehnicienilor, câtă spendoare nu a primit civilizația din obolul de muncă a acestor specialiști!

Activitatea lor, spiritul lor inventiv și creator, e însă în plină evoluție și progres.

În toate ramurile de activitate inginerescă rămânem de multe ori în urmă de temeritatea lucrărilor și de sublimul înfăptuirilor.

Dacă este însă o categorie de ingineri a căror muncă trebuie să provoace admirația și recunoștința tuturor, aceștia sunt inginerii de mine.

Ei personifică pentru mine munca cea mai utilă și cea mai desinteresată pentru că este desbrăcată de orice orgoliu și egoism.

Intr'adevăr dacă munca inginerului tehnician, care construiește poduri, sapă tunele, face lucrări de artă vizibile, provoacă entuziasmul celor în folosul cărora sau făcut, creatorul lor își vede de multe ori numele lui imortalizat, găsind astfel o satisfacțiune sufletească în glorificarea cu care contemporanii săi îl gratifică și pe care urmașii săi o vor continua.

Dar inginerul de mine? El lucrează în fundul pământului, lucrările concepute de el nu pot fi văzute și admirate decât de cercul limitat al colaboratorilor săi, iar colectivitatea care profită de acele lucrări cu greu își va putea da seamă de importanța lor și de genialitatea, poate, a aceluia care le-au întreprins.

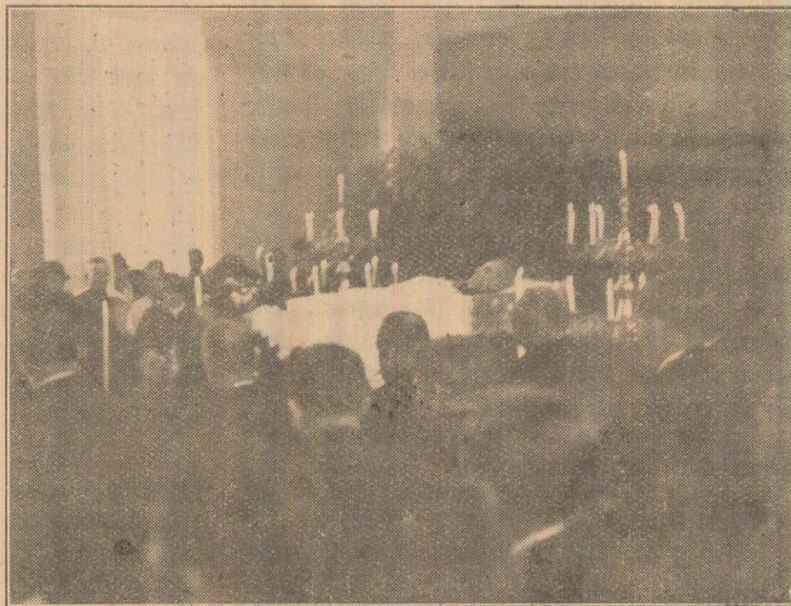
Inginerul de mine este un adevărat erou necunoscut al științei, pe care nu-l așteaptă decât gloria anonimă și impersonală.

Din această categorie de muncitori, făcu parte și scumpul nostru dispărut: Adolf Sieber.

Pentru a perfectua memoria acestui distins și prețios colaborator al nostru, Consiliul de Administrație al Societății „Mica“ va hotărî de sigur, ca una din exploatările noastre să poarte numele lui Adolf Sieber.

Nu ne putem despărți de acest devotat slujitor al societății noastre, care în timp de

Continuare în pag. 4-a

27 de ani s'a devotat nouă, fără ca jalea să nu copleșească sufletul nostru îndurerat!

Plângem cu toții pe scumpul nostru Adolf Sieber, îl plâng toți colaboratorii săi dela minele de aur: inginerii, funcționarii și muncitorii minieri; plâng dealurile, codri și munții purtători de aur; plânge adâncul pământului, pe care l'a cercetat și răscolit cu atâta iscusință Adolf Sieber, încât comorile as-

Cuvântarea D-lui prof. univ. Ilie Popescu

Indurerată doamnă, Intristată adunare!

Ca un fulger din senin mi-a parvenit trista veste despre trecerea în cele eterne a lui Adolf Sieber, a lui Adolf Sieber, care prin calitățile lui excepționale, prin bunătatea sa neîntrecută și puterea de muncă atât de rară era atât de necesar în cadrul nostru de activitate.

Iată că un capriciu al soartei ni-l răpește dintre noi, confirmându-ne trista realitate că viața nu-i decât un vis și numai moartea o realitate.

În fața acestei realități triste îmi dați voie să depun la picioarele catafalcului în numele Școlii politehnice, a cărei profesor a fost, în numele cercului minier a cărui membru de onoare a fost și în numele tineretului studios al acestei școli pe care l'a iubit și îndrumat, o lacrimă de pioasă recunoștință și să înalț către înălțimele cerului o rugăciune ca Dumnezeu să-i dea putere în tristatei familiei, să poată suporta cu resemnare greaua încercare care a lovit-o, iar sufletului lui Adolf Sieber să-i lumineze cu făclia eternității drumul spre raiul ceresc, pentru care îi dorim, conform tradiției miniere, Noroc bun la ultimul drum.

Cuvântarea D-lui director V. Ambruș.

INDURERATĂ ASISTENȚĂ!

Ne-am prezentat aci, în fața mormântului rece, ca să ne luăm ultimul rămas bun dela acela, care ne-a fost conducătorul drept, stimat și iubit. Ca cel mai apropiat colaborator al său și tovarăș de grele încercări, din timpurile trecute, am dureroasa însărcinare de a-i aduce ultimul salut al Direcțiunii societății noastre, al întregului corp tehnic, precum și al funcționarilor și muncitorimii noastre.

Fermitatea sa de bărbat și moralul său, întregul ce-l caracteriza în orice chestiune interesând întreprinderea, pe care a condus-o cu atâta devotament, ne va servi ca ideal la toți urmașii lui.

Afară de activitatea sa în interesul societății, a depus o muncă titanică și pe teren cultural-social și național. Unde numai a putut a ajutat întotdeauna instituțiile noastre culturale și naționale. Muncitorimea noastră din Munții Apuseni a avut un mare sprijin în Directorul Sieber, care deși nu era născut aici, a fost legat sufletește de munții noștri

cunse acolo n'au mai rămas o taină nepătrunsă!

Fie ca această jale unanimă, să poată forma o cât de slabă consolare pentru familia defunctului, pentru demna sa soție și pentru fii săi, cari primesc o moștenire prețioasă dar și grea, pilda unei vieți de virtute, de muncă cinstită și de înălțătoare valoare sufletească!

Ușoară fiei țărana, vecinicia fie amintirea!

și de poporul românesc, în mijlocul căruia și petrecuse cea mai frumoasă parte a vieții sale, și cu care întotdeauna simțea una.

Golul pe care-l lasă în urma plecării lui o să-l simțim întotdeauna. Regretăm adânc pierderea acestui mare și înțelept coleg, pentru care atât personalul cât și toți colegii și subalternii, pe cari am sarcina grea de a-i reprezenta în aceste momente dureroase, ru-

găm Atotputernicia celui de sus s'ajute îndureratei lui soții, ca să poată suporta marea durere cauzată de această pierdere prematură și atât de neașteptată, la care soarta a supus-o cu cruzime necruțătoare.

Pentru noi amintirea lui va rămâne neștearsă din inimile noastre și rugăm pe bunul Dumnezeu să-l primească acolo unde sunt așezați cei buni și drepți, căci bun și drept a fost el toată viața lui.

Dumnezeu să-l ierte.

Cuvântarea D-lui Atanasiu, membru în Cons. de ad.

În numele prietenilor cari l'au cunoscut de aproape și l'au putut aprecia în toate manifestările vieții lui, aduc o ultimă închinare pioasă amintirii celui care pe pământ a fost A. Sieber.

Nu voi face un discurs, voi încerca cu slabe mijloace, să schițez un portret.

Adolf Sieber a fost un exemplar dintre cele mai alese ale speciei omenești. Un trup masiv așezat pe picioare care se legau solid pe

sta stricată, de mizeria ordinară a desfrâului unde se recrutează tinerele vlăstare neștiutoare.

Și, vai... vorbea alături de mine care eram rodul desfrâului...

— „Eu nu înțeleg viața decât în claritatea ei, îmi spunea Emil în tăcerea serilor de vară. Nu văd viața decât printr'o prismă a frumosului, unde iubirea sinceră trebuie să triumfeze. Mi-e groază să mă gândesc la obscenitățile vieții...”

Dar... ce stăm noi să filosofăm despre viață și iubire. Are atât de multe înțelesuri și atât de mult e studiată.

Tu crezi, dragă Silvie, că dacă vom filosofa atât de mult și rațional, nu tot așa o să ne numim și nu tot în mormântul negru vom intra...”

— „Da, dragul meu, ai dreptate, căci viața ori cum ai trăi-o, tot la același rezultat ajungi. Dacă ai fi cel mai bogat din lume și-ai avea bunătățile cele mai scumpe, dacă ai fi cel mai sărac și mai nenorocit sfârșitul va fi

pământ, purta un cap extraordinar de caracteristic.

O frunte largă, bombată, hotărnicită de un păr des și perfect delimitat. O piele a obrazului de o superdelicată fineță, ca a mătașei cele mai fine, cu niște ochi mari albaștri, cari priveau drept în față pe cei cărora le vorbea, cu o gură bine arcuită și pe care era fixat permanent un surâs ironic; dar nu al unei ironii agresive și răutăcioase ci a unei ironii blânde și ertătoare. Toate acestea reprezentau figura lui Adolf Sieber, ca o carte deschisă, în care ori cine putea cu ușurință citi toate sentimentele lui lăuntrice. A. Sieber nu avea nimic de ascuns, către nimeni, din gândurile lui interne.

În Adolf Sieber conviețuiau două însușiri, cari rar se întâlnesc grupate în aceeași persoană: o purtare cuvințioasă, o atențiune delicată, o atitudine respectuoasă către inferiorii, egalii și superiorii lui.

El era un pricepător al firelor celor cu cari el venea în contact, fie mari, fie mici.

Dar în același timp avea într'ânsul o siguranță a persoanei lui, o cunoaștere perfectă a capacității lui, care îl imprima un sentiment de înaltă demnitate față de ori cine.

Aceste două însușiri ale modestiei și demnității se legau în A. Sieber atât de perfect încât nici odată una nu a exclus pe cealaltă.

Toată viața lui, și atunci când a ocupat funcțiuni modeste, precum și atunci când a avut însărcinări de conducere și de direcțiune, s'ra spînării lui a fost dreaptă.

În Adolf Sieber, prin ce moștenire sau prin ce atavism nu știu, s'au găsit împreunate două mari familii omenești, cu însușiri deosebite. Prin spiritul său ordonat, prin crezul său disciplinat, prin energia și voința lui neînfrântă, prin întreaga lui atitudine hotărâtă, prin ochii lui albaștri și fața lui blondă era un nordic, era unul din exemplarele cele mai pure ale rasei germane; iar prin surâsul lui permanent ironic, prin sentimentele lui afective, prin dulceața revărsată în raporturile lui sociale, prin concepțiile lui îndrăznețe în meseria lui, prin blândețea ce o revărsa către inferiorii lui, Adolf Sieber se așează în neamul latinilor.

Această îmbinare armonioasă între germanism și latinitate a fost desigur, unul din cele mai extraordinare aspecte sub care ni s'a prezentat nouă Adolf Sieber și care explică

Continuare în pag. 5-a

Fata minierului

— Continuare —

La ce-mi mai folosia viața de-acuma.

Trecutul mamei, mărturisirile ei sdrobitoare din ultimile clipe și tatăl meu pe care nu-l cunoșteam, mă nenorociau. Lumea se uita la mine cu ironie batjocoritoare. Sigur că ceia-ce n'am știut eu până în clipa morții mamei, ei știau de mult și când ziceau „fata minierului”, cred că spuneau ca și cum ar fi vorbit despre fata unui nenorocit...

Mi-era rușine să mai ies în lume. Nu mă duceau decât la serviciu și de-acolo direct acasă. Nici să mă plimb nu mai ieșeam. Numai bietul Emil venia regulat la mine, după moartea mamei și cu dânsul îmi petreceam rarele clipe fericite din viață.

Ce copil părea. Prea timid și totuși vorbea atât de frumos!

Cât de disprețuitor vorbea despre lumea desfrânată.

Cu cât dispreț vorbea de lumea acea-

1) Din volumul manuscris „Cântă-mi cântecul”...

tot. Tot în mormântul rece vei intra și același țărana grea te va acoperi fără milă. În fața creatorului, numai El știe cum vei fi clasificat.

Nimeni nu poate fi o viață 'ntregă fericit, dragă Emil. Fericirea e invizibilă, fericirea e o himeră, al cărei parfum de-abia îl simțim noi, care ne iubim cu sinceritate...”

Tăcerea serii plutea prietenoasă în jurul nostru și liniștea ei învăluia totul într'o îmbrățișare frățească...

Și cât de frumoasă era acea seară târzie!...

— „Atunci cum ar trebui trăită viața, dragă Silvie, întrerupse el tăcerea”.

— „Sunt mii și mii de motive și păreri, dar s'o trăim așa cum vine, să-ți crezi tu singur un program corespunzător stării tale sufletești, căci totul, absolut totul e zădărnice...”

Și câte nu vorbiam despre această viață, despre care e de prisos să mai discuți. Nu știu dacă cei avuți și-au plecat odată urechea la mizeria celor nenumărați. S'ar fi îngrozit foarte mult și — poate — ar fi știut că

O vizită la Maglavit

(Continuare)

Din cele scrise până acum, despre minunile dumnezeiești petrecute la Maglavit, cred că fiecare cititor și-a putut face o idee de cele ce se petrec acolo. Fiecare, poate, a cugetat o clipă la satul cu minuni depe plaiurile Olteniei.

Minunea dela Maglavit a schimbat mult coloritul sufletesc al celor cari au avut firi. Irea de a petrece măcar o oră în satul lui Petru Lupu. — Infamiile sectanților și atacurile presei judeice, nu au știroit cu nimic autoritatea ciobanului dela Maglavit. Din contra, vindecări miraculoase — aproape zilnic — vin ca să arate mulțimei că, în adevăr la Maglavit, s'a petrecut ceva mai presus de firea omenească.

VINDECAREA LUI NIC. DRAGOMIR DIN JU., SIBIU.

Vineri, 13 Sept. a. c., mă aflam în gara Craiova. Pe peron călătorii se plimbau nervoși în așteptarea trenului dorit. La capătul gării, pe un loc viran, vreo 70—80 de bărbați și femei formează un cerc mare. În mijlocul cercului, un om ca de 40 ani, vorbea celor din jur. Din simplă curiozitate, caut să pătrund până la predicator. Mă apropiu de el și-l ascult. Venea dela Maglavit și acum povestea mulțimei cum s'a dus în cărji la Maglavit și acum — a venit pe jos până

la Craiova. — La rugămintea mea de a-mi da câteva relații asupra vindecării, omul nostru încep.

— »Sunt Nic. Dragomir, în etate de 42 ani, și cu domiciliul în com. Roșia Săsească jud. Sibiu. Acum trei săptămâni am venit la Maglavit cu trenul. Nu puteam merge cu picioarele decât sprijinit în cărji. Am petrecut la Maglavit trei săptămâni numai în rugăciuni și am dormit la „buturug” și acum nu mai am lipsă de cărji. Puterea Tatălui din ceruri se arătase».

— Unde sunt cărjile?

— L-am lasat la Maglavit, sprijinite de troiță de lângă buturugă și acum voi merge pe jos până în Roșia».

Sirena locomotivei anunță lung sosirea trenului în gară și n'am mai putut sta de vorbă cu „baciul Nicolae».

Și acum, după ce iubite cititor cunoști puțin — din cele scrise aici și numerele trecute — pe ciobanul lui Dzeu, după ce ai luat notă și de minunile săvârșite „la buturugi”, vin și te întreb: Crezi tu în minunea dela Maglavit? Te mai indoești o clipă de ciobanul sfânt? Eu nu-ți spun decât atât: »Crede și nu cerceta»

— Sfârșit —

Șt. Dumitrescu

Legea meseriilor

Cu toată situația foarte critică a guvernului când punea serioasă problema succesiunii, totuși guvernul se pregătește intens pentru vîtoarea stagiune parlamentară. Modificarea constituției care era o reformă de mari agitații politice, pare definitiv abandonată. Se pare însă că era numai un subterfugiu de mascare a situației politice reale. Și cu toate că se speră că după 14 Noembrie vom avea o schimbare de regim, totuși proiectele de legi se fabrică în serie. Anteproiectul legii reglementării profesiei de ziarist, întocmit de d. Aurelian Bentoiu, a fost terminat. D. Valer Roman pregătește intens proiectul pentru noua lege a meseriilor. Guvernul bancherilor și marilor industriași nu înțelege să-și desmintă originea. Înainte de a fi debarcat guvernul pregătește o serie de reforme inspirate de U. G. I. R. Noua lege a meseriilor este cea mai bună dovadă a afirmației de mai sus. Uniunea industriașilor dictează astăzi legile de protecție pentru clasele roștre uvriere. Ne putem deci închipui, care vor fi urmările acestor legi. Vor fi fără îndoială o reeditare a instrumentului patronal și birocratic care a ajuns camerele de muncă și asigurările sociale. La camerele de muncă chiar și procesele de salarii sunt tergiversate la infinit. E cunoscută de toți, scumpirea extraordinară a tuturor produselor din ultima vreme. Statistica oricărui modest cetățean a putut constata o urcare a prețurilor cu peste 40%. Guvernul nu a luat măsuri nici pentru ieftinirea produselor și nici pentru urcarea salariilor. În schimb, a simțit d. Valer Roman nevoia unei calificări a funcționarilor și lucrătorilor. Era de altfel neapa-

rată nevoie de o asemenea reformă, dat fiind anarhia care domnește printre clasele noastre producătoare. În vremuri de somaj și criză, când toate domeniile de muncă sunt în plină dezagregare, ministrii noștri simt nevoia calificărilor. Nu oicicic va putea muncii acolo unde va avea posibilitatea. Orice ucenic, lucrător, funcționar, va trebui în prealabil să se perie pe lângă toți sfinții domnului ministru, ca și cum sistemul bacșifului nu ar fi fost utilizat destul până acum. Ceva mai mult. Nu se va mai putea veni cu orice plângere la ministerul muncii; era prea mult deranjat d. ministru. Toate se vor aranja la camerele de muncă politicizate și puse în slujba patronilor. După câte știm de acest regim vor avea parte și micii negustori și funcționarii. Avantagiile cucerite cu greu de aceștia în materie de orar, vor fi și ele retrase.

Să sperăm însă că până la deschiderea corpurilor legislative d. Valer Roman va înceta să fie ministru al muncii, iertându-ne pe toți de caldă dăle protecție. S. G.

CINEMA „ORIENT” BRAD

In ziua de 10 Noembrie
din cauza doliului,
nu v'a rula.

această lume e îmbibată cu mizerie. Dar cine-și apleacă urechea să asculte?...

Mă îngrozește foarte mult mizeria, mă îngrozește la nebunie bogăția.

Vorbiam odată cu directorul minei, care-i un om de-o popularitate foarte mare și de-o bunătate cum nu mai există un altul și pe care, printre altele, l-am întrebat: — »Cred că sunteți cel mai fericit, când aveți atâta avere, atâția bani și vă bucurați de atâta stimă...»

— »Da, mi-a răspuns el. Că am venituri cum n'are nimeni în regiunea asta și altele și că mă bucur de foarte mare stimă și reputație, e foarte drept, sunt mulțumit, dar banii nu mă bucură. De-ași avea tot aurul care-l produce această mină și tot nefericit ași fi. Crezi că fericirea constă în bani? Nu.

Eu, unul, numai când pot să ajut pe c'neva, când dau un ajutor pentru o operă culturală, sunt fericit. Îmi place să ajut artiștii și să încurajez tinerile talente. Mi-am dat ultimul ban pentru încurajarea tinerilor artiști și scriitorilor, iar pe cei bătrâni care nu mai pot munci, i-am ajutat întotdeauna.

De câte ori m'am aruncat, fără să mă uit câte o mie, două de lei în mâna unui nenorocit cerșetor, care astăzi trăiește fericit.

De câte ori nu m'am dus personal printre minierii dela sate, care — unii — o duc foarte greu.

Sunt împrejuțați de mulțime de copii și nu le mai ajunge niciodată plata lunară. Am văzut femei cu obiceluri urâte, care în lipsa bărbaților cari muncesc înecați de sudoare în fundul minei, își primesc amanții. Urâte obiceluri.

Pe cei săraci i-am ajutat și m'am convins că minierii noștri sunt oameni răbdători și foarte buni la suflet și pentru aceasta trebuie încurajați».

Și câtă dreptate avea.

Altădată venise la noi însoțit de un doctor, căci știa că tata e bo'nav. Il știa sărac pe tata și venia deseori să-l ajute, după cum ajută pe toți nenorociții soartei.

Și spunea cu duioșie lui tata, că-l crede foarte fericit și că tare ar vrea să fie și

Către prietenii noștri abonați la gazeta „Zarandul”

Mai sunt două luni până ce gazeta „Zarandul”, împlinește trei ani și de când cei mai mulți abonați au primit gazeta regulat. Dar cu părere de rău trebuie să constatăm, că n'au ținut socoteală de cheltuelile ce avem și nici până astăzi n'au binevoit a ne trimite neînsemnatele sume ce ne datoresc.

Facem dar un călduros apel iubitorilor noștri abonați rămași în urmă cu plata abonamentelor, acelor cari au primit și n'au plătit, cum și acelor ce doresc a continua cu abonamentul să se grăbească a ne trimite neînsemnatele sume ce ne datoresc, deoarece numai așa vom putea aduce noi îmbunătățiri gazetei.

Nefiind decât o chestie de cinste din partea d-ilor, suntem încredințați că apelul nostru nu va rămâne fără răspuns și că toți abonații, cari din scăpare de vedere, n'au achitat abonamentele, se vor grăbi a ni le trimite cât mai curând.

A fost odată

de Minca Georgescu

A fost odată

A fost o fată

Cu părul dat pe spate.

A fost o fată de împărat.

Ce locuia'n palate

Cu părul buclat

Cu ochi frumoși

Și gura ca o frogă.

A fost o fată de împărat

Ce mie mi-era dragă,

Trăia între ziduri de palat

Cu păzitor la poartă

A fost odată

A fost o fată

Dar astăzi este moartă

O piatră pe mormânt i-am pus

Cu litere săpate:

„Aici e o fată de împărat

„Ce are libertate.

Azi sunt bătrân,

Sunt gârbovit

Adus de tot pe spate,

Azi sunt sărac

Dar mă gândesc la fata din palat,

Din „Ardealul”

Citiți și răspândiți

„Zarandul”

el un simplu minier și să aibă copii, ca tata. — »Eu am cele mai mari bogății, spunea filantropul director, dar n'am nici un copil.

Mă duc acasă, pustiu. N'aud glasul nimănui. Cu soția vorbesc rar. O viață n'treagă același vorbe. Și cât n'ași da să am și eu un copil, să-l văd jucându-se și să-l laud strigând cuvintele lui drag: „tată și mamă».

Sunt bătrân, n'am nici o mângâiere și viața nu mai are nici un farmec pentru mine»...

Cât de sincer vorbea! Dar în lumea asta acei cari n'au nici o bucată de pâine pe masă, au sumedenie de copii, iar acei care înnoată în bogăție, nici unul.

Și mizeria trimfează întotdeauna»...

IV.

Trecuse doi ani de când cunoșteam pe Emil. Il iubisem dela prima cunoștință și-l iubiam cu sinceritate și acum.

Câte planuri pentru viitor nu ne făcusem!

În curând ne vom căsători și vom trăi cu adevărat o viață fericită.

faptul că el german de origine, s'a încadrat cu trup și suflet în poporul nostru românesc, către care se îndrepta o inconștientă a lui afinitate.

Examinat din toate aceste puncte de vedere, A. Sieber se înfățișează celor cari l'au cunoscut de aproape, ca un exemplar optim al ființii omenești.

Cuvântarea d. Loct. Dârstaru în numele Bat. 11 V. M.

Intristată asistență!

Din Valea Crișului alb îndurerat, din Munții Zarandului îndoliați, vin astăzi Vânătorii de Munte să conducă la locul de veci, să aducă ultimul salut și prinosul lor de recunoștință aceluia ce a fost Adolf Sieber, dir. Soc. „Mica”.

Restul Vânătorilor de Munte cu ochii înălțurați de durere pentru pierderea celui mai iubit prieten dintre prietenii, celui mai iubit camarad dintre camarazii, plin de noblețe și energie, privesc depe acoperișul cazarmei cea nouă spre Sibiu îndepărtat, — cum conducem noi la locul de veci pe acela care a pus atâta suflet pentru construirea ei.

Par'că presimțea sfârșitul, și din multă dragoste ce a avut-o pentru armată, s'a dus în ziua plecării sale la București s'o vadă pentru ultima dată, să dea ultimele directive și să spună: „vreau s'o văd terminată cât mai repede”.

Dlul dir. gen. Gigurtu și defunctului Adolf Sieber îi datorăm existența Cazarmei care este o mare operă națională și o fală pentru urmașii eroului „Avram Iancu”.

Moartea crudă și nemiloasă l'a răpit de vreme, în floarea vârstei, parcă în ciuda

Cuvântarea D-lui C. Ciocan,

Intristată asistență.

Moartea prematură și nepraznică a directorului Adolf Sieber a produs o impresie uluitoare asupra populației de pe Valea-Crișului Alb. — Nimeni nu credea Vineri dimineața tristă veste, și întrebând unii pe alții căufau și așteptau o desmințire care spre durerea noastră nu s'a produs. Adormitul în Domnul a fost o personalitate care, prin simțul fin și de o bunătate rară, dispunând de o vastă și aleasă cultură a știut să-și asigure stima și simpatia tuturor.

Nu cunosc ram de activitate în istoricul ținut al Zarandului în care defunctul să nu-și fi dat contribuția morală și materială în mod neprecupețit. În special țin să amintesc zelul cu care a contribuit la propășirea culturală a ținutului. Manifestările naționale din Dec. 1932 au aflat în defunctul un susținător și propagandist înflăcărat. La aniversarea celor 150 ani dela revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan, prin ridicarea celor 10 toțițe

Cuvântarea d. Bogdan, muncitor

D-sa a spus: Ne-ai fost ca un părinte iubit nostru director, durerile noastre au fost și durerile d-tale.

De câte ori veneam să ne plângem de vre un necaz ce ne brâzda fața, trudită de muncă, întotdeauna ne dădea o mână de ajutor, o vorbă bună, de îmbărbătare.

Plecarea dir. nostru iubit pe neașteptate din mijlocul nostru, ne-a pricinuit mare durere. În numele muncitorilor cari v'a iubit vă zic: Să vă fie țărana ușoară.

ca un adevărat minier ce era, a muncit din greu toată viața fără să cunoască oboseala, muncă productivă, în care și-a pus totul, suflet, inimă, viață.

Exemplu de cea mai desăvârșită abnegație, cinste și devotament, n'a precupețit nimic, a uitat chiar de sănătatea lui, muncind de multe ori zi și noapte, fără a-și lua vr'odată un concediu în care să se odihnească cu adevărat; nu urmărea altceva decât propășirea Societății al cărei director a fost și pe care a iubit-o cum nu se poate imagina.

La Musariu, inginerul Sieber, cu spiritul lui întreprinzător și cu curajul ce-l caracteriza, a pus bazele exploatării actuale, deschizând cea mai bogată regiune de filoane, construind puțul de extracție Elena și asigurând o exploatare de lungă durată și de mare bogăție. I-a fost atât de dragă mina, și n'a încetat nici un moment, nici mai târziu ca director, să se intereseze de aproape, să dea directive sănătoase, iar cea mai mare bucurie o avea când intra în mină,

Am terminat portretul.

Și acum să ridicăm ruga noastră către Dumnezeu: Să primească pe robul său Adolf Sieber în rândurile dreptilor. Iar familiei lui îndurerate, nouă prietenilor lui să ne ușureze durerea ca să putem trece greaua clipă a plecării lui dintre noi.

noastră, că prea îl iubiam și prea ne era drag de el, mai ales când îl vedeam sprijinind instituțiile, lucrul pe care puținii români îl fac.

Pierzându-l pe el, ținutul Zarandului și al Abrudului a pierdut o parte de speranțe și năzuinți, până ce va apărea la orizont un alt suflet ca al său, o altă mână de fier, ca să ducă mai departe operele naționale și culturale începute de el și parte neterminate.

De trei zile Munții Apuseni încărcăți cu aur gem, văile răsună lugubru, codrii suspină că n'au să mai vadă pe marele lor explorator.

A plecat fără să ne spună că nu mai vine, a plecat fără să-și ia „adio” dela noi, nici chiar dela cei mai dragi ai lui, familia, copiii scumpi cari poate încă nu ș'au văzut idealul îndeplinit.

Dormi în pace prieten iubit că corpul ofițeresc din Garniz. Brad care și-a cunoscut bunătatea și dragostea ce a-i avut-o pentru instituția militară te va pomeni, și promitem în fața mormântului deschis, că vom face cerc frățesc în jurul familiei tale neconsolate, în jurul copiilor dragi cari nu te vor mai vedea.

Să-ți fie țărana ușoară și D-zeu să te ierte.

dir. liceului „Avram Iancu”.

în Valea Crișului Alb, pe care s'a scris cu litere de aur, istoria pătimirilor și vitejiilor românești din munții Metalici, co tribuția directorului Sieber a fost cea mai eficace.

Dela înfăptuirea unității noastre naționale până azi, în fiecare an, a acordat elevilor și liceului ort. rom. „Avram Iancu” din Brad, ajutoare însemnate.

În numele liceului din regiunea unde ai activat și a cărui binefăcător ai devenit și în numele elevilor — unii dintre ei oameni cu situații frumoase — care au beneficiat din ajutoarele acordate, în momentul când pleci pe calea vecinicii am venit să-ți exprimăm prinosul nostru de recunoștință. Ne prosternem înaintea mormântului deschis și rugăm pe tatăl Ceresc să te așeze în corturile dreptilor, așa după cum și în viețuirea pământească ai fost drept, hotărât și iubit de toți.

Amintirea ta o vom păstra pentru totdeauna.

Dormi în pace.

Idei și fapte din viața directorului Sieber.

Moartea Directorului Sieber, atât de neașteptată, a zguduit inimile tuturor zarandenilor și mai ales a celor, ce i-au cunoscut mai de aproape sufletul lui nobil și inima largă și înțel legătoare. A fost un adevărat părinte al celor necăjiți și săraci. În calitatea lui de director a societății minelor de aur din acest ținut a fost omul corectitudinii și al dreptății, respectat și admirat nu numai de muncitorii și angajații societății, ci de toți, câți l-au cunoscut. Dacă

în unele cazuri trebuia să iee măsuri severe, dar drepte față de muncitorii din mină, unde tentația furturilor de aur e natural să fie mare, totuși, în fața mizeriei omenești își manifesta mila și iubirea aproapelui.

Amintesc — între altele — un caz, când mă simțeam nevoit să intervin pentru un biet muncitor concediat pe motiv bine determinat, și când i-am expus starea de plâns a acestui muncitor cu familie grea și peritor de foame, dir. Sieber și-a calcat pe inimă și muncitorul a fost imediat pus din nou în serviciu.

Cât privește Biserica noastră ortodoxă — deși nu făcea parte din fiții ei — directorul Sieber a fost mai ortodox decât mulți cu nume ortodox.

Prin anul 1926 începusem demolarea vechii biserici în Brad și construirea celei noi bazeți pe o repartiție pusă pe credințioși și pe diferitele colecte trimise prin țară. Ajunsesem într-o vreme cu construcția angajată și fără nici un ban în cassa Bisericii. Alergam cu Păr. Bogdan în dreapta și în stânga fără nici un rezultat satisfăcător. În fine refugiul nostru a fost la dir. Sieber, care auzind situația critică în care ne găseam, pe lângă un ajutor imediat de 100.000 lei exoperat dela societate, ne-a dat sub formă de împrumut încă 250.000 lei fără nici o garanță materială, care împrumut s'a amortizat mai târziu din partea societății. Eram convinși atunci că dir. Sieber avea dreptul să dispună numai asupra ajutorului de lei 100.000, iar cealaltă sumă mai importantă ne-a dat-o numai pe răspunderea sa personală. Căci atunci nu se pomenea de ajutoare mai mari, cari ne-au venit mai târziu din partea direcțiunii generale a soc. „Mica”

Iar când am ajuns să vedem biserica noastră împodobită și cu o pictură frumoasă, dir. Sieber mi-a spus: Herr Pfarrer, eu deși nu sunt ortodox, vreau să fac și eu personal ceva frumos la biserică și anume vitraliurile la ferestre, adică să împodobesc toate ferestrele bisericii cu pictură specială pe geamuri. Lucra rea aceasta se putea executa numai în străinătate și costa foarte mult, pentru o singură fereastră venia cam 18.000 lei. În acest scop luase contact cu renumitul profesor de pictură bizantină dela Paris, I. D. Ștefănescu, pentru comanda acestor lucrări în Franța sub supravegherea și indicările acestui profesor. Nu știu, în ce stadiu se găsește acum această comandă, dar chiar dacă cu plecarea lui din mijlocul nostru aceste lucrări nu se vor mai putea efectua, — totuși intențiunea lui frumoasă față de biserică noastră rămâne, pentru care noi îi vom spătra pentru totdeauna recunoștință.

Directorul Sieber lasă în urma sa un gol, pe care cu greu îl vom putea complecta. A fost un om al datoriei, de o corectitudine exemplară, cu durere față de cei oropsiți de soartă și cu dragoste de lucrurile nobile și frumoase. Venit din Germania se împămîntenise în mijlocul nostru și ajunsese un adânc cunoscător și înțelegător al împrejurărilor locale, încât pentru noi — Zarandenii — era AL NOSTRU. De aceea, în aceste momente dure-roase, când se desparte pentru totdeauna de noi, îi zicem din tot sufletul nostru creștinescul: Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească.

Pr. V. Perian

uitând pentru câteva ore celalalte „griji și nevoi”, inerente postului pe care-l ocupa. A fost un minier de tradiție, și nu ne putem stăpîni lacrimile, când ne gândim că n'o să mai putem fi niciodată, împreună cu directorul nostru, la câte o agapă minieră, când toate grijile se uitau și când știa atât de bine să fie cel mai bun camarad din lume, păstrându-și totuși neștirbită autoritatea de director.

Pierdem cu toții un prieten bun și sincer, care a sprijinit în toate împrejurările pe subalternii săi, care întotdeauna, în dosul severității la care-l obliga situația, ascundea o bunătate nemărginită, care n'ar fi putut niciodată vedea pe cineva suferind, fără să-l ajute din tot sufletul.

Nu există nimeni, dintre toți câți l'am cunoscut, ingineri, funcționari, muncitori, și chiar oameni fără legături cu Societatea, cari să nu-și amintească de bunăvoința cu care asculta pe toți cău-

tând toate posibilitățile ca să sprijine și să ajute pe fiecare.

Societatea „Mica” pierde, prin moartea atât de prematură și în depline puteri de muncă și sănătate, a directorului ADOLF SIEBER, un om dintre cei mai perseverenți, cu o putere de inițiativă neegalată și o desăvârșită dragoste de meserie.

Pentru noi, cari nu putem crede că directorul SIEBER nu mai există, că nu vom mai vorbi cu el, că nu-i vom mai putea cere sfaturi și îndrumări, amintirea lui va fi neștearsă, sufletul lui bun va pluti întotdeauna printre noi, îndemnându-ne la muncă, după cum ne-a îndemnat mereu când era printre noi, prin atitudinea sa, prin exemplul său.

Dormi în pace, scumpul nostru director, noi ne vom strădui să nu te supărăm și vom ruga pe bunul Dumnezeu să-ți dăruiască măcar dincolo de mormânt liniștea pe care în viață, de ce e mai multe ori, n'ai putut-o avea.

Ing. Oct. Ulmann